

Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n osakassopimuksen muuttaminen

VD/11065/00.01.00.01/2022

RV/K-ML/RK-K/OL

Kaupunki omistaa Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n osakkeista 95,5 %. Yhtiön toinen osakas on Helsingin Kauppiaitten Yhdistys r.y. (jäljempänä yhdistys).

Yhtiön toimialana on ylläpitää ammatillisen koulutuksen oppilaitosta, omistaa tai hallita toimintaa palvelevia kiinteistöjä sekä omistaa kiinteistöillä sijaitsevia rakennuksia. Yhtiön toiminnan tavoitteena ei ole tavoitella voittoa, eikä se jaa omistajilleen osinkoa.

Yhtiön perustamisvaiheessa kaupungin ja yhdistyksen välillä solmittiin 30.12.1981 sopimus, joka koski yhtiön (silloin Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy) perustamisen ja oppilaitoksen rakentamisen lisäksi myös yhtiön hallituksen kokoonpanoa ja tilintarkastajan valintaa. Sopimuksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä, joista kaupunki valitsee viisi ja yhdistys kaksi. Kaupunki valitsee yhden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan ja yhdistys niin ikään yhden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan. Näiltä osin sopimus on edelleen voimassa, mutta muilta osin osakassopimus on vanhentunut.

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue on neuvotellut yhdistyksen kanssa vuoden 1981 sopimuksen korvaamisesta uudella päivitetyllä osakassopimuksella, jossa määrättäisiin muun muassa yhtiön hallinnosta ja päätöksentekomenettelystä. Lisäksi sopimuksessa kuvattaisiin omistajien mahdollisuus ohjata yhtiön toimintaa ja vaikuttaa yhtiön strategiaan tavoitteisiin sekä keskeisiin päätöksiin sisällöllisesti ja muodollisen päätöksenteon kautta. Osakassopimuksella sovittaisiin myös Vantaan kaupungin konserniohjeistuksen noudattamisesta yhtiön omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti. Uuden osakassopimuksen osapuoleksi tulisi myös yhtiö.

Keskeiset osakassopimuksen muutokset

Neuvotellussa uudessa osakassopimuksessa pidettäisiin ennallaan hallituksen kokoonpanoa koskevat määräykset. Hallitukseen valittaisiin edelleen 7 jäsentä, joista kaupunki valitsee 5 ja yhdistys 2. Uudessa osakassopimuksessa osakkaat sitoutuvat tekemään hallitusvalintojen osalta yhteistyötä sen varmistamiseksi, että valittavilla hallitusjäsenillä on yhtiön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Tilintarkastajaa koskevaa määräystä muutettaisiin kaupungin konserniyhtiöiden malliyhtiöjärjestyksen mukaiseksi siten, että yhtiöllä on yksi tilintarkastaja ja yksi varatilintarkastaja. Jos tilintarkastajaksi valitaan hyväksytty tilintarkastusyhteisö, varatilintarkastajaa ei valita.

Uudessa osakassopimuksessa täsmennetään, miltä osin yhtiö noudattaa toiminnassaan Vantaan kaupungin konserniohjeistusta. Yhtiötä koskevien omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti yhtiö noudattaa osakassopimuksenkin mukaan hankintalakia ja -ohjeistusta, ennakkosuostumusohjeistusta sekä henkilöstöpolitiikkaa koskevaa ohjeistusta. Yhtiö noudattaa myös kulloinkin voimassa olevaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa Vantaan kaupungin tytäryhteisöissä koskevaa ohjetta. Rahoitustoiminnassaan Yhtiö hyödyntää Vantaan rahoitusyksikön ohjausta ja asiantuntemusta.

Uudessa osakassopimuksessa sovitaan myös osakkeiden luovuttamista koskevista rajoituksista siten, että osakas ei saa luovuttaa eikä siirtää yhtiön osakkeitaan ilman yhtiön suostumusta muulle taholle kuin toiselle osakkaalle tai omalle konserniyhteisölleen. Kaupungilla on ilman yhtiön suostumusta myös oikeus siirtää yhtiön osakkeet kaupungin organisaatiomuutoksien perusteella sellaisille julkis- tai muille yhteisöille, joihin kaupungin toiminnot siirtyvät. Luovutuksensaajan on kaikissa tilanteissa ennen luovutusta tai siirtoa sitouduttava osakassopimuksen määräysten noudattamiseen.

Uutena asiana osakassopimukseen on otettu omistajakokous, jonka tarkoituksena on käsitellä ja muodostaa osakkeenomistajien näkemystä asioissa, jotka edellyttävät osakkeenomistajien yhteistä valmistelua ja linjauksia. Tällaisia asioita ovat muun muassa yhtiöjärjestyksen ja osakassopimuksen muutokset, hallituksen kokoonpano sekä muut yhtiön kannalta merkittävät tai pitkän aikavälin omistajastrategisiin linjauksiin liittyvät asiat. Omistajakokous kokoontuisi yhtiön kutsusta tarvittaessa. Yhtiön hallituksen tulisi toiminnassaan ottaa osakeyhtiölain asettamissa rajoissa huomioon omistajakokouksen linjaukset, ja kutsuttava omistajakokous koolle käsittelemään asiaa ennen merkittävien päätösten tekemistä katsoessaan niin tarpeelliseksi. Osakkaat voivat myös pyytää omistajakokouksen koolle kutsumista yhtiöltä.

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen

Osakassopimuksen muuttaminen ehdotetulla tavalla tarkoittaisi, että yhtiöjärjestystä tulisi tilintarkastajaa koskevan määräyksen osalta myös muuttaa vastaamaan uuden osakassopimuksen määräystä. Samalla myös hallitusta koskevaa määräystä täsmennettäisiin siten, että siihen lisätään maininta Vantaan kaupungin oikeudesta nimetä viisi jäsentä.

Yhtiön voimassa olevassa yhtiöjärjestyksessä on tilintarkastajan osalta (§ 7) määrätty seuraavasti:

”Yhtiöllä on vähintään yksi tilintarkastaja ja enintään kaksi tilintarkastajaa siten, että yhtiökokous valitsee yhden tilintarkastajan ja Helsingin Kauppiaitten yhdistys ry:llä on oikeus valita toinen tilintarkastaja. Jos Helsingin Kauppiaitten yhdistys ry ei käytä oikeuttaan valita toista tilintarkastajaa ja yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja ei ole hyväksytty tilintarkastusyhteisö, valitsee yhtiökokous yhden varatilintarkastajan. Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia seuraavan toisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.”

Määräystä muutettaisiin seuraavaan muotoon:

Yhtiöllä on yksi (1) tilintarkastaja ja yksi (1) varatilintarkastaja. Jos tilintarkastajaksi valitaan hyväksytty tilintarkastusyhteisö, varatilintarkastajaa ei valita.

Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia seuraavan toisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiöjärjestyksen muuttamisesta päätetään yhtiökokouksessa tai osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulla osakkeenomistajien yksimielisellä päätöksellä. Toisen osakkeenomistajan kanssa on sovittu, että päätös tehdään yhtiökokousta pitämättä osakkeenomistajien yksimielisellä päätöksellä.

Osakkeenomistajien yksimielisellä päätöksellä päätettäisiin myös, että yhtiö noudattaa toiminnassaan soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevaa Vantaan kaupungin konserniohjetta, Vantaan kaupungin

yleisiä ja yhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia sekä muuta Vantaan kaupungin yhtiölle antamaa konserniohjausta. Tällä tarkoitetaan hankintalakia ja -ohjeistusta, ennakkosuostumusohjeistusta sekä henkilöstöpolitiikkaa koskevaa ohjeistusta. Yhtiö noudattaa myös kulloinkin voimassa olevaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa Vantaan kaupungin tytäryhteisöissä koskevaa ohjetta. Rahoitustoiminnassaan Yhtiö hyödyntää Vantaan rahoitusyksikön ohjausta ja asiantuntemusta.

Hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan konsernijaosto päättää osakassopimusten solmimisesta.

Hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 2 momentin 4. kohdan mukaan konsernijaosto päättää muun muassa edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta yhteisöjen yhtiökokouksiin, samoin kuin osakkeenomistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta pitämättä.

Konsernijaosto 24.10.2022 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Vantaan kaupungin osalta Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n uusi osakassopimus liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti;
- b) valtuuttaa henkilöstö- ja konsernijohtaja allekirjoittamaan osakassopimus sekä tekemään siihen tarvittaessa teknisiä ja vähämerkityksellisiä muutoksia;
- c) Vantaan kaupungin osalta osakeyhtiölain 5 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuna osakkeenomistajien päätöksensä
 1. muuttaa Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n yhtiöjärjestystä selostusosassa todetulla tavalla; ja
 2. päättää, että yhtiö noudattaa toiminnassaan soveltuvin osin kulloinkin voimassa olevaa Vantaan kaupungin konserniohjetta, Vantaan kaupungin yleisiä ja yhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia sekä muuta Vantaan kaupungin yhtiölle antamaa konserniohjausta. Tällä tarkoitetaan hankintalakia ja -ohjeistusta, ennakkosuostumusohjeistusta sekä henkilöstöpolitiikkaa koskevaa ohjeistusta. Yhtiö noudattaa myös kulloinkin voimassa olevaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa Vantaan kaupungin tytäryhteisöissä koskevaa ohjetta. Rahoitustoiminnassaan Yhtiö hyödyntää Vantaan rahoitusyksikön ohjausta ja asiantuntemusta.
- d) valtuuttaa konsernilakimies Otto Lehto tai toinen konserniohjaus ja -valvonta -yksikön lakimies allekirjoittamaan kaupungin puolesta kirjattu osakkeenomistajien päätös.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Osakassopimusluonnos

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Konsernilakimies Otto Lehto, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)